

ZDA: Sovjeti nastopajo previdno v Afganistanu zaradi olimpiade

WASHINGTON, D.C. — Mnenje Carterjeve administracije je, da ravnajo Sovjeti previdno v svojih nastopih proti upornikom predvsem zato, ker nočejo vzbujati nepotrebnega hrupa v zvezi z izvedbo letošnjih olimpijskih iger v Moskvi. Povečane in okrutnejše sovjetske vojaške akcije v Afganistanu bi namreč olajšale prizadevanja ZDA, organizirati bojkot teh iger.

V zadnjem mesecu, poudarjajo neimenovani uradniki zvezne vlade, niso Sovjeti začeli s povečano ofenzivo kljub lepemu vremenu v pretežnem delu Afganistana in niso povečali števila svojih vojakov v državi.

Ameriški strokovnjaki trdijo, da imajo Sovjeti popolno oblast samo nad nekaterimi mesti in glavnimi cestami. Drugod po državi izvajajo Sovjeti manjše ofenzive, potem katerih skušajo odstraniti upornike iz dolin. Ko se pa Sovjeti vrnejo v svoja oporišča, se vrnejo v doline tudi gverilci.

V Washingtonu ne opažajo nobenih znakov, da se Sovjeti pripravljajo ali za novo, temeljitejšo ofenzivo ali za pošiljanje večjega števila novih vojakov v Afganistan.

Nekateri vojaški strokovnjaki so mnenja, da so se sovjetski vojaki dobro izkazali v neposrednih borbah, posebno z enotami afganistaniske redne vojske, ki so prestopili k upornikom. Rezultati v vojskovanju proti uporniškim oz. gverilskim skupinam so pa šibkejši.

V ZDA računajo, da je od 50.000 do 100.000 aktivnih upornikov v Afganistanu, ki so pa slabo oboroženi in izsovežbani. Na drugi strani so popolnoma vdani svoji veri in borbi in so pripravljeni umreti, ako je to potrebno.

Odpor proti Carterjevi odločitvi o bojkotu olimpijskih iger raste

OTTAWA, Kan. — Kanadski olimpijski odbor se je odločil sprejeti povabilo, naj se kanadski športniki udeležijo moskovskih olimpijskih iger. Obenem je kanadski odbor sklenil, da bo izrekla končno besedo o tej zadevi kanadska vlada, ki ji načeluje Pierre Trudeau.

Minister za šport v Trudeaujevi vladi Gerald Regan je rekel, da bo odločil o kanadski udeležbi proti koncu tega meseca. Najbolj ga zanima, je priznal novinarjem, koliko držav bo podprlo bojkot teh iger. Ako jih ne bo veliko, tudi Kanada ne bo sodelovala pri bojkotu.

Angleški olimpijski odbor se je tudi odločil v prid udeležbi moskovskih iger kljub temu, da angleška vlada udeležbi nasprotuje.

Skupina športnikov in ljubiteljev športa v ZDA si prikladeva, da bi se letošnjih olimpijskih iger udeležile tudi ZDA.

Stališče Carterjeve administracije je nespremenjeno in predstavnik ameriške vlade je trdil, da bo sodelovalo v bojkotu najmanj 50 držav.

Novi grobovi

Frank Grozde

Pretekli petek popoldne je nenadno umrl 64 let stari Frank Grozde z 1067 Addison Rd., kjer je bival zadnjih 6 let, pred leti pa na 1129 Addison Rd., rojen v Clevelandu, mož Mary, roj. Zabkar, oče Janet in brat pok. Josepha, zaposlen pri White Motor Co. skozi 39 let, vse do svoje upokojitve leta 1975, veteran druge svetovne vojne, v kateri je bil tudi ranjen. Pokojnik se je zelo zanimal za varnost starejših ljudi v senklerski okolici in je večkrat hodil po Addison Rd. in pazil, da so prišli domov brez težav. Pokojnik je tudi pazil na red v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. jutri, v torek, ob 10. dopoldne, v cerkev sv. Vida ob 11, nato na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo danes popoldne ob 3. do 5. in zvečer ob 7. do 9.

Richard S. Kokish

Umril je 45 let stari Richard S. Kokisa, mož Lucy, roj. Suhadolnik, oče Leslie, Lise, Ricka, Scotta in Jami, sin Mildred, roj. Pinto, brat Josepha, Jerryja in Eileen Morgan. Pogreb bo iz Zak pogrebnega zavoda na 6016 St. Clair Ave. jutri, v torek, ob 9.30 dopoldne, v cerkev sv. Vida ob 10, nato na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo danes popoldne ob 2. do 4. in zvečer ob 7. do 9.

John (Jack) Gregorac

Na posledicah raka je pretekli petek umrl v Euclid General bolnici 69 let stari John (Jack) Gregorac, mož Esther, roj. Conley, oče dr. Roberta J. (Ames, Iowa), 3-krat stari oče, brat Frances Hrovat, Berthe Vidmar, Vide Shega in pok. Anthonyja, Stanleyja in Mimi. Pokojnik je bil zaposlen pri Cleveland Twist Drill Co. vse do svoje upokojitve pred 7 leti. Bival je v Euclidu nad 30 let in je veliko pomagal starejšim občanom pri izpolnjevanju pri-

(Dalje na 3. strani)

Dr. Vojan Rus navaja v učbeniku za 8. razred "Družba in socialistična morala" (Ljubljana 1977) vrsto izkrivljenih trditev o veri in Cerkvah. Nadaljujemo z odgovorom dr. Franceta Rodeta na te trditve.

IV.

— Rus trdi, da so "cerkvena vodstva večkrat preganjala znanost. Nikoli pa ni znano preganjala cerkva in religij".

Iz nekaj primerov, ki jih je Cerkev obžalovala, hoče Rus ustvariti bajko o Cerkvi — nasprotnici znanosti, kar je povsem krivično in zgodovinsko netočno. Tudi ateistična oblast je v imenu "znanosti" v tem stoletju mnogokrat preganjala znanstvenike, zgodovinarje, umetnike, da se je šla celo nekakšno lažno znanost, ki naj bi potrjevala njene materialistične predpostavke.

Učbenik pravi: "Cerkvena vodstva so čutila, da znanost ogroža vpliv cerkve v neprosvetljenih množicah. Dolgo so ljudje verjeli cerkvi, da vse pojave povzroča božanska sila, ki jih zastopu cerkev. Zato so bili ljudje cerkvi bolj pokorni. Ko pa je znanost odkrivala vse več naravnih vzrokov za te pojave, se je cerkev začutila ogroženo. Zato je strogo nastopala do znanstvenikov, ki so trdili, da zemlja ni središče vsega sveta, ki bi ga ustvaril Bog, in da so človek in živa bitja nastala naravno, po dolgotrajnem razvoju."

Policija in San Diego obložila osumljenca, da je zastrupil hrano

SAN DIEGO, Kal. — Izsiljevalci denarja v tem mestu so pustili zastrupljeno hrano v štirih trgovinah in zagrozili, da bodo ponovili taka dejanja, ako jim omenjene trgovine ne pošljejo diamante in denar.

Storilci tega zločina so se pa ušli, ker so imeli opravka s policijo že preje zaradi podobnih dejanj. Preiskovalci so se tega spomnili in so hitro našli ime in naslov prejšnjega izsiljevalca denarja.

Obtožen je 46 let stari Richard Quincy Williams, Predstavnik FBI John McGinley je izjavil novinarjem, da ni skoraj nobenega dvoma, da je Williams tisti, ki je organiziral zločine. Drugi hudo delci so tudi vpleteni v to zadevo, je dodal McGinley, a jih še niso prijeli.

Ako ga obsodi porota, čaka Williamsa do 20 let zapor.

Pahlavijevi zdravniki so našli sledove raka na vranici in jetrih

KAIRO, Egipt. — Zdravniki, ki so operirali bivšega šaha Pahlavija, trdijo, da je šah prestal operacijo, v kateri so mu odstranili vranico, uspešno in da okrevanje normalno. Vodja kirurške ekipe je bil ameriški zdravnik dr. Michael DeBakey, ki je rekel, da je bivši šah v razmeroma dobrem zdravstvenem stanju.

Egiptski zdravnik dr. Fuad Nur je pa rekel novinarju, da so zdravniki našli sledove raka na odstranjeni vranici in tudi na šahovih jetrih. To pomeni, da je bolezen napredovala in da so Pahlavijeve možnosti, premagati raka, pičle.

Dr. Nur je dodal, da se bo šahovo stanje za nekaj časa izboljšalo, da pa bo bolezen končno uničila njegovo življenje. Koliko časa bo šah še živel, je dejal dr. Nur, ve samo Bog.

Krivično prikazovanje vloge Cerkev v slovenskem učbeniku

nost ogroža vpliv cerkve v neprosvetljenih množicah. Dolgo so ljudje verjeli cerkvi, da vse pojave povzroča božanska sila, ki jih zastopu cerkev. Zato so bili ljudje cerkvi bolj pokorni. Ko pa je znanost odkrivala vse več naravnih vzrokov za te pojave, se je cerkev začutila ogroženo. Zato je strogo nastopala do znanstvenikov, ki so trdili, da zemlja ni središče vsega sveta, ki bi ga ustvaril Bog, in da so človek in živa bitja nastala naravno, po dolgotrajnem razvoju."

Človek komaj verjame, da je mogel prof. Rus zapisati te stavke. Spet smo pred prebrisanimi varalci ("cerkvena vodstva"), ki jih skrbi samo to, kako bi obdržali "neprosvetljene množice" pod svojim vplivom in izkoriščali njihovo nevednost, da bi bili Cerkvi "bolj pokorni".

Če je prišlo v 16. in 17. stoletju do sporov med znanstveniki in cerkveno oblastjo,

Kongres je odobril zakon o povišanju bančne obresne mere

WASHINGTON, D.C. — Spričo nagle rasti inflacijske stopnje v zadnjih dveh letih so bili močno prizadeti tisti občani, ki so imeli svoje prihranke v navadnih hranilnih vlogah. Najvišja obrestna mera, ki so jo mogle nuditi hranilnice in banke, je bila pičlih 5 1/2% na leto.

Ameriški kongres je vzel to v poštev in odobril pretekli teden zakon, ki bo omogočal bankam in hranilnicam odplačevanje višje obrestne mere na vsote, vložene na hranilnih vlogah.

Zakon je bil potreben zlasti zato, ker so v zadnjem letu nudile druge vrste investicij tudi do 15 ali 16% obresti na leto. Takozvani Money Market Certificates danes nudijo npr. kar 16% na leto in je denar prav tako zavarovan, kot če bi bil v navadni hranilni vlogi. Mnogi občani tega ne vedo ali pa se bojijo kupovati "money market" certifikate.

Banke in hranilnice so imele težave v tem, da so preračunljivi vlagatelji dvignili svoje prihranke in jih vložili v druge, koristnejše investicije. S pravkar povišano obrestno mero upajo bankirji, da bo več ljudi pustilo svoje prihranke na hranilnih vlogah in da bodo imele hranilnice in banke več denarja na razpolago za posojila in druge investicije.

Nadaljnja posebnost novega zakona je v tem, da bo vsaka hranilna vloga odsele zavarovana kar do \$100.000. namesto sedanjih \$40.000.

Finančniki poudarjajo, da ni mogoče pričakovati takojšen ali znaten skok v obrestni meri, ki jo nudijo hranilnice in banke. Certifikati in druge podobne investicije bodo ostali ugodnejši vir dohodkov za skrbne vlagatelje.

Predsednik Jimmy Carter je že podpisal nov zakon in je v veljavi.

Skrajneži v Iranu so zmagali na celi črti; kriza bo še trajala

TEHERAN, Iran. — Najnovejši poskus iranskega predsednika Abolhasana Banija-Sadra, rešiti krizo gleda ameriških talcev, se je izjalovila. Bani-Sadr je hotel prevzeti odgovornost za talce od študentov-skrajnežev, a mu je nasprotovala skupina verskih fanatikov v vodilnem revolucionarnem svetu.

Ti verski fanatiki, katerim je tudi glavni iranski verski voditelj ajatola Homeini najbolj naklonjen, so zbrani po okriljem Muslimanske republikanske stranke. V nedavnih parlamentarnih volitvah si je prav ta stranka pridobila največ glasov in politični opazovalci v Teheranu menijo, da bo imela ta stranka absolutno večino v novem parlamentu.

Ko je revolucionarni svet razpravljal o premetitvi talcev, je Muslimanska republikanska stranka zahtevala od predsednika Carterja, naj ZDA obljubijo, da ne bodo nič več govorile o možnih protiranskih gospodarskih ali političnih sankcijah, da ne bodo govorile ali kakorkoli stari proti iranski revoluciji, ali sploh kaj kritizirali Iran. Nadalje so zahtevali iranski skrajneži, naj ZDA privolijo v to, da ima le iranski parlament pravico odločati o usodi talcev in da bodo ZDA mirno čakale in nato sprejele izid te parlamentarne razprave in odločitve.

Ceprav je bil Carter pripravljen sprejeti iranske zahteve do neke mere, jih ni mogel sprejeti v celoti, ker so bile skrajno poniževalne do njega samega in do ZDA. Iranske trditve, da so bile predsednikove izjave v zadnjih dneh nezadostne, jemljejo opazovalci kot pretvezo.

Glavna zadeva v današnjem Iranu je borba za oblast med Banijem-Sadrom in verskimi

skrajneži. Najnovejši znaki kažejo, da zmagujejo skrajneži. Bani-Sadr in zunanji minister Gotbzadeh skušata slediti političnim tokovom v državi z željo, da ne izgubita svojih položajev v vladi. Dokler ostaneta v vladi, lahko upata, da se bodo stvari obrnile v njihov prid prek ko slej.

Iranska nafta

Skrajneži v Iranu so prepričani, da jim ne morejo ZDA in druge zahodne države nič storiti zato, ker vse te države potrebujejo iransko nafto. Ako bi ZDA napadle Iran, je rekel vplivni član Muslimanske republikanske stranke Mohamad Ali Hame-naj, bi takoj sledile revolucije v drugih državah ob Perzijskem zalivu. ZDA in njeni zavezniki bi bili ob nafto, kar bi povzročilo gospodarsko katastrofo vseh teh protiranskih držav, je dodal.

To je stališče, ki ga tudi Homeini sam zagovarja. Prav vsled tega prepričanja, da jim ZDA ne morejo ali se jim ne upajo nič storiti, ravnajo Iranci tako brezbržno s talci in ZDA.

Poročila, ki prihajajo iz zahodnega Irana, govorijo o novih težavah med teheransko vlado in Kurdi ter da je centralna vlada izgubila oblast nad pretežnim delom Kurdistana. Ob afganistanski meji, kjer bivajo Baludžistanci, je tudi veliko izgrediv.

Narodnostne manjšine v Iranu še vedno zahtevajo avtonomijo, ki je pa iranska vlada noče dovoliti.

V soboto je Bani-Sadr pozval Egipčane, naj strmolgavijo predsednika Sadata zato, ker njegov režim služi ameriškim interesom in škoduje arabskim. Prosil je tudi, naj bi Egipt, po strmolgavljenju Sadata, vrnil šaha Iranu.

Konec vladne krize v Italiji; Cossiga zopet ministrski predsednik

RIM, It. — Italija je dobila svojo 39. poveljno vlado, ko je član vodilne krščansko-demokratske stranke Francesco Cossiga sestavil koalicijo z italijanskimi socialisti in republikanci. Cossiga je tudi načeloval prejšnji vladi, ki je padla pred dvema tednoma. Predsednik Sandro Pertini je že zaprisegel novo vlado.

Med 27 člani Cossigove vlade jih je 15 iz vrst krščansko-demokratske stranke, 9 socialistov in 3 republikanci. Socialisti so tretja največja stranka v Italiji in so zahtevali, naj Cossiga sprejme v koalicijo tudi komuniste, ki so druga največja stranka v državi.

Cossiga je zavrnil to zahtevo in socialisti so popustili. To je prvič v zadnjih 6 letih, da socialisti sodelujejo neposredno v vladi.

Koalicija ima večino v obeh domovih parlamenta in bo torej dobila zaupnico brez težav.

Iz Clevelanda in okolice

Slovan priredi koncert—

Moški pevski zbor Slovan priredi pomladanski koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. v nedeljo, 13. aprila, ob 4. popoldne. Po koncertu zabava s plesom.

Zadnje vesti

• Vatikan. — Papež Janez Pavel II. je govoril včeraj, na Veliko nedeljo, pred množico 350.000 ljudi, zbranih na trgu sv. Petra. Govoril je kar v 32 jezikih, med temi tudi v hebrejščini. Poznavalci zgodovine Cerkev menijo, da je bilo to prvič, ko je papež rimsko-katoliške Cerkev kdajkoli govoril v tem jeziku na Veliko nedeljo. Janez Pavel II. je pozval vernike in nevernike, naj odklanjajo vojno in terorizem.

• New Delhi, Ind. — Po nepotrjenih vesteh so afganistanski uporniki zavzeli sovjetsko letalsko oporišče Bagram, kakih 43 milj severno od Kabula. Zahodni vojaški strokovnjaki smatrajo Bagram za eno najvažnejših oporišč, ki jih imajo Sovjeti v državi. Vest trdijo, da je padel tudi nek sovjetski general.

• Teheran, Iran. — 79-letni verski voditelj ajatola Homeini je veterar premestitev ameriških talcev. To je hud udarec predsedniku Baniju-Sadru.

• Tel Aviv, Izr. — Skupina 5 palestinskih gverilcev je zasedla neko poslopje v kibbutzu v severnem Izraelu, blizu libanonske meje. Gverilci so ujeli več talcev. Izraelska vojaška enota je napadla poslopje in ubila vseh pet Palestincev. Dva izraelska dušavljana-talca sta tudi umrla, eden teh je bil dojenček. Pet drugih talcev je bilo ranjenih.

• Ljubljana, Slov. — Najnovejšje poročilo o zdravstvenem stanju predsednika Tita pravi, da je premagal pljučnico, a da je še vedno v kritičnem stanju. Titove ledvice ne delajo več in zdravniki morajo čistiti njegovo kri s posebno napravo.

• Havana, Kuba. — Množica 20.000 Kubancev je dobesedno preplavila perujsko veleposlaništvo v tem mestu v zadnjih dneh. Omenjeni Kubanci so namreč slišali, da kubanska vlada ne bo ovirala njihovega odhoda iz države, ako pridejo v perujsko veleposlaništvo. Tuji opazovalci menijo, da so gospodarske razmere na Kubi neznošne.

• New Orleans, La. — Na primarnih volitvah, ki so bile preteklo soboto v državi Louisiana, sta zopet zmagala predsednik Carter med demokrati in Ronald Reagan med republikanci.

• Bogota, Kol. — Teroristi, ki zasedajo poslaništvo Dominikanske republike, so izpustili 3 talce. Pogajanja med teroristi in kolumbijsko vlado se nadaljujejo, a brez uspeha.

VREME

Oblačno, vetrovno in toplo danes z možnostjo krajevnih neviht popoldne in z najvišjo temperaturo okoli 67 F. Jutri delno oblačno z najvišjo temperaturo okoli 60 F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher

Dr. Rudolph M. Susel — Editor

Published Mon., Wed., Fri., except holidays and 1st 2 weeks in July

NAROČNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece

Petkova izdaja: \$10.00 na leto; Kanada in dežele izven

Združenih držav: \$15.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months

Fridays only: \$10 per year—Canada and Foreign: \$15 a year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 41 Monday, April 7, 1980

Slovenske velikonočne tradicije

Veliki ponedeljek — dan veselja

Praznik, kakršni je Velika noč, so slavili včasih ne samo dva dni, ampak vse tja do Bele nedelje. Veliki ponedeljek so slavili kot drugi velikonočni praznik in še pred nedavnim je bil tudi terek praznik.

Praznični svetosti Velike nedelje je sledil Veliki ponedeljek — dan sprostitve. Ze od davnaj so ljudje na današnji dan hodili na obiske in zabave. Tudi evangelij tega dne govori o potovanju vstalega Kristusa v Emavs. Tako so ljudje po vsem Slovenskem na ta dan hodili po pirhe ali pisanke, kar je pomenilo skupno ime za velikonočni dan. Splošno je bilo razširjeno raznašanje žegna — pirhov sorodnikom in znancem.

Okoli Dobrne so pisanke: majhen kolač, pirhi, jabolka, sladkarija in morda še kaj drugega od žegna. Marsikje verujejo v čarobno moč pisanke. Kdor dobi vsaj devet pisank, postane krepak in srečen. To pomeni, da mora pokusiti žegen vsaj iz desetih hiš. Zato se obiskovalcev ne manjka in vse je treba obdariti. Zlasti sorodniki, tete, strici, ženi in neveste prihajajo na obiske. Seveda tudi

nesla otroku darila kar v lepi košarici. Pri prvem darilu je bila zraven tudi otroška obleka, v šartilju pa srebrn denar. V Beneški Sloveniji spečejo starši lepo "gubanico", položijo jo v lep pleten koš, zraven dodajo skledico in žlico in jo dajo ženinu ali nevesti, pač tistemu, kateri je pristopil k hiši.

Prastara navada izmenjave pirhov je na Slovenskem posebno živa med fanti in dekletki. Ponekod so že v soboto fantje hodili k dekletom v vas po pirhe. Za pirh pa se je fant oddolžil s pomarančo, okrašeno s cvetjem. V škofjevoški okolici so bili pirhi neke posebnega. Pekli in oblikovali so iz testa male kruške, katere so okrasili. Dekleta so poklanjala fantom male kruške tudi v obliki srca. V Idriji je imel mali kruhek obliko romba. Ta je bil pozlačen, v sredi pa je imel rožo in nalepljen listek z natisnjenimi verzi. Pirh v obliki romba ali jajca, oba sta starodavna simbola plodnosti. Z enim ali drugim je dekle potrdilo fantu svojo ljubezen.

Fant se je svoje dni na pustno nedeljo dogovoril s dekletom, ali sme priti na Veliki ponedeljek po pirhe. Rekli so, da si je tako "pirh u-močil". Nekateri fantje so se dogovorili kar z več dekleti. Toda pravo dekle mu je dalo več pirhov, cigaro in kolač. Tudi natakarija ni nanj pozabila. Tako si je marsikateri fant nabral kar lepo število pirhov.

Tudi lepe vezane rutice z vezanimi čipkami so dajala dekleta svojim fantom, dobili pa je lahko tudi mehur za tobak. Napisi na pirhih so navadno izražali to, kar gre mlademu človeku včasih težko iz ust. To je vidno iz verzov, kot so: Iz srca te ljubim, ti pisanko dam. Ali pa: Pisanka rdeča, ljubezen goreča, če sem dekle za te, pa ozri se na me.

Plačilo za nezvestobo pa je bilo izraženo s hudomušnimi in zbadljivimi verzi, kot so: Enga fanta sem mela prav zavbrnga, pa je druga mrcina prevzela mi ga. Moj fantič me gleda kot zajec medveda, je jezen na me, ker za eno drugo spet ve.

Posebna značilnost slovenskega ozemlja je sekanje pirhov in pa razne igre s pirhi na velikonočni ponedeljek.

Fantje pri sekanju pirhov.

Baje je slovensko velikonočno sekanje pirhov edinstveni običaj ne samo v Evropi, pač pa na svetu.

Značilnost Bele krajine na ta dan pa so bile številne skupinske igre, kot so: kurji bal, most, kola, restce ali turn. Otroci in mladina iz vseh strani smo se shajali s pirhi v rokah in v žepih. Saj smo preživeli cel popoldanski dan v igri in veselju. Prične se vojska s kurjimi jajci. Najpogostejše igre so bile: trklanje, sekanje, turčanje, valincanje.

Pri turčanju in valincanju se pirhi, kakor pri balinanju zadevajo in trkajo. Pirh udari ob pirh. Komur se pirh pri tolčenju ubije, ga izgubi. Tolkači si za to izberejo pirh s trdo lupino; tak pirh mora imeti čisti glas, ako ga potolčemo z njim po prednjih zobeh. V Beli Krajini vsakdo pisano poskusi prej in je to hkrati že igra. Komur se je pirh ubil na obeh konceh, kot piše F.S. Finžgar, je svoj pirh zaigral.

Ne manjka se seveda pri teh igrah navihancev. Ti so jajce izpihali in ga napolnili s smolo. Taka jajca so se imenovali smolci na Gorenjskem, zalitnjaki v Ziljski dolini, smolence v Beli Krajini. Zaradi teže so taka jajca ubila vse ostale. Toda goljuf je tudi dobil svoje plačil.

Na Slovenskem je ta igra imela različna imena: na Gorenjskem se štrcajo, v Poljski dolini se pirhajo, v Meziški dolini se tulčkajo, v Ziljski dolini, na Notranjskem in v Beli Krajini se turčajo.

Trklanje ali rolkanje je nekoliko drugačno. Po sredini tanke deske naredijo žleb, katero naslonijo na panj ali podobno. Po tej položni deski spuščajo jajca. Cigar vrh zadene od spodaj ležečega, tistega sta oba pirha. Vsak igralec sme strmino deske spreminjati, ali celo desko drugače naravnati. Tako si marsikateri igralec pripravi mnogo pirhov.

Ako je vreme slabo, igrajo po odeji v hiši. Kot rečejo v tej igri jajca tudi: valjajo, takajo ali trkalikajo. Na Murskem polju so na rahli strmini naredili v tla jamico, položili okoli nje rdečebavne pirhe in jih z nogami kotalili proti jamici. Kdor je prvi spravil jajce v jamico, je bil zmagovalec. Igrali so to igro otroci in odrasli.

Gotovo je najbolj značilno za Slovence sekanje pirhov. Sekali so pa tudi pomaranče in jabolka. Sekalo se je po določenih pravilih. Pri Čerknici na Notranjskem se zme-nijo, ali se pirhe seka "za pri-jeti" ali "za skriti" ali "za skozi". Pri prvem načinu naj se novce vsaj toliko zasadi v pirh, da prebije lupino in v njej obliči. Pri drugem načinu se mora novce skriti pod lupino, da ni viden. Pri tretjem načinu se mora novce skriti pod lupino in vsaj pogledati iz lupine na drugi strani. Kdor te pogoje izpolni, dobi pirh, sicer novce vzame tisti, kateri je dal pirh sekati.

Pri sekanju drži pirh v roki ali pa ga položi na tla. Sekač s stegneno roko ne sme priti jajcu bliže kot 30 cm. Kadar se seka v roki, drži "podajac" jajce v dlani tako,

Beseda iz naroda ...

Važni podatki o 'Homestead Exemption' v državi Ohio

CLEVELAND, O. — Okrajni auditor Vincent C. Campanella sporoča, da je njegov urad razposlal takozvani 'Homestead Exemption' vsem tistim v okraju Cuyahoga, ki že prejema te davčne ugodnosti. Na temelju Ohio Homestead Exemption zakona imajo državljani, ki izpolnijo stavljene pogoje, znižane davke na svoja bivališča.

Pogoji za pridobitev Homestead Exemption so precej enostavni. Prijavitelj mora biti star najmanj 65 let, njegovi (ali njeni) dohodki ne smejo biti več kot \$15.000 na leto, in mora biti lastnik doma, v katerem biva. Auditor Campanella poroča, da samo v okraju Cuyahoga imajo na seznamu več kot 54.000 imen tistih, ki že prejema Homestead Exemption. Vsak prejemnik si pa prihrani povprečno \$222 na leto.

Brez dvoma je med bralci Ameriške Domovine več takih, ki so upravičeni do Homestead Exemption, a niso vložili potrebno prošnjo s potrebnimi podatki. Za formuliranje in za druge podrobnosti jim svetujemo, naj se obrnejo v okraju Cuyahoga na naslov: Vincent C. Campanella, County Auditor, 1219 Ontario St., County Administration Bldg., Cleveland, Ohio 44113.

Lahko pa tudi pokličete omenjen urad na tel. 623-7050 in vprašate za potrebna navodila.

Auditor Campanella poudarja, da mora vsak prijavitelj navesti, koliko dobiva na leto od socialnega zavarovanja (Social Security). Kar je važno tu, je, da to vsoto ni treba povšečati od leta do leta. Ostane ista kljub povševanju, ki jih določa sistem socialnega zavarovanja, vsako leto.

Ako je posameznik prejemal npr. \$300 na mesec, ali \$3600 na leto, ko je leta 1973 prvič prošil za Homestead Exemption, ko izpolnjuje formulare za leto 1980, naj za beleži isto vsoto \$3600. Morda sedaj prejema \$350 na mesec, ali \$4200 na leto. Kljub temu določa Ohio Homestead Exemption, naj v tem primeru napiše za dohodek od socialnega zavarovanja le \$3600 na leto. Isto naj stori tudi v naslednjih letih.

Izjema temu so tisti, ki bodo prvič vložili prošnjo za Homestead Exemption letos. Ti morajo rabiti vsoto od socialnega zavarovanja, ki jo prejema letos. V prihodnjih letih pa bo ta vsota ostala ista, kakor v zgoraj navedenem primeru.

Za druge dohodke v letu, kot npr. dividende, obresti od hranilnih vlog ipd., pa morajo prijavitelji sporočiti točne vsote za vsako leto. Te seveda niso nujno gor ali dol.

Za naše starejše bralce, ki morda niso tako sigurni v angleščini, bi bilo najbolje, da bi se obrnili na svoje o-

da je odprtina med palcem in kazalcem široka samo eden ali dva centimetra. Jajce drži visoko nad ali pod seboj zato, da ga je težje zadeti. Sekajo tudi pomaranče. Ta navada je razvita zlasti na Gorenjskem, v ljubljanski okolici, na Dolenjskem in na Notranjskem.

Napisala: Eda Vovk-Pušl (Konec prihodnjic)

troke za pomoč pri izpolnjevanju formularja. Še posebej v današnji naglo rastoči inflaciji je vsak prihranjen dolar dobrodošel. Skoda vsakega, ki zamudi to priliko pri Homestead Exemption!

Urednik

Iz življenja Slovencev v Milwaukeeju

MILWAUKEE, Wis. — V nedeljo, 16. marca, popoldne po križevem potu, so imeli Triglavani svoj redni društveni sestanek. Na sestanku je dr. Gole nadaljeval z razgovori od prejšnjega sestanka o raznih spremembah v današnji liturgiji.

Nanesel je razgovor tudi na novega ljubljanskega nadškofa dr. Suštarja, ki ga je predavatelj omenil kot svojega sošolca. Ker so hoteli navzoči veliko več vedeti o novem nadškofu, je dr. Gole ki je bil ves čas več ali manj v stikih z dr. Suštarjem, precej povedal o njegovi poti do nadškofovega sedišča v ljubljanski stolnici, kjer je zasedel mesto pravkar umrlega dr. Jožefa Pogačnika. Predavatelj smo bili vsi zelo hvaležni za vsa pojasnila na različna stavljenja vprašanja.

Sestanek MZA - Misijonskega krožka, Milwaukee

Zborovanje krožka se je vršilo v nedeljo, 23. marca, ob 3.30 pop. na domu predsednice ge. Mici Coffelt ob lepi udeležbi zvestih sodelavcev, ki vedno nesebično pomagajo zlasti pri vsakoletnem misijonskem pikniku v mesecu juliju, katerega uspehi so vedno zavirljivi.

Sestanek je pričela predsednica Mici Coffelt z molitvijo za uspeh zborovanja in dodala še očenaš za umrlega sodelavca Stanka Gorenc, ki ga je Bog poklical k sebi v soboto, 22. marca, v 63. letu življenja.

Prebranih je bilo zatem nekaj pisem, kakor od gl. tajnice Sonje Ferjan, Anice Turšarjeve, zahvalno pismo p. F. Okorne, misijonarja v Čile in drugo.

Tajnik F. Rozina je podal kratek pregled dela desetletnega gibanja odseka pomoči našim slovenskim misijonarjem na terenu s posebno podporo tudi osmim semeniščnikom domačinom, katerim krožek skozi leta delovanja po dva letno pošilja vzdrževalno šolanja. (Trije so že duhovniki. To je gotovo izvršeno delo.)

Nadalje je povedal, da imamo Slovenci v Ameriki osmer podobnih misijonskih krožkov, ki pridno delujejo. Omenil je tudi, da smo Slovenci lahko ponosni na svoje velike misijonarje, kakor je bil škof Friderik Baraga, Ignacij Knoblehar, misijonar Indije, kjer čudovito uspešno deluje vsem svetu poznana svetniška duša, mati Terezija, doma iz Skopja, Jugoslavija, Nobelova nagradjenka, kateri je pred kratkim podelila posebno nagrado tudi sama indijska vlada, ki podeljuje te vrste nagrado vsako leto posebnim izbrancem.

Mati Terezija je druga žena, ki je bila odlikovana s to častjo. Prva je bila ministrska predsednica Indije, ga. Indira Gandhi.

Slovenci imamo tudi v Tajvanu vsem poznane in slovitega zdravnika dr. Janežiča, ki, kakor pravijo, noč in dan zdravi domačine — za krožnik rži na dan. Tudi nje-

ga je tajvanska vlada odlikovala z visokim odlikovanjem. Najvišja nagrada pa gotovo čaka te velike misijonarje — po smrti... kakor čaka nagrada tudi vsakega, še tako skromnega sodelavca v zaledju...

Za prihodnji julijski piknik so bili na sestanku določeni tudi dobitki za žrebanje srečolova. Odobrena je bila vsota za velikonočne čestitke vsem dobrotnikom in sodelavcem pri misijonskem delu v A.D. ter maša za pokojnega Stanka Gorenc in dr. L. Humarja iz Chicaga. Za dobre namene misijonov je na sestanku daroval Ivan Kunovar \$25. Po \$10 sta darovali Marija Seškar in Ančka Tišov. Vsem lepa hvala!

Ker so ta dan pri Coffeltovih praznovali veliki dan — rojstni dan gospodarja Ralphe, je Mici postregla vsem zborovalcem z odličnim in obilnim prigrizkom, zlato kapljico in sladko kavico. Pri tem si je marsikdo od nas mislil: Na takšne misijonske sestanke bi pa večkrat radi prišli! Hvala Ralphu in Mici in Bog povrni!

Hvala tudi Ireni Kunovarjevi za filmske slike, posnete v Chicagu ob priliki papeževskega obiska in pa Ireninega obiska v njeni rojstni domovini Poljski! Bilo je lepo! Žrebanje rut na sestanku, dar č.g. Wolbanga, je naredilo veliko zanimanja in veselja.

Izgubili smo prijatelja

Ceprav je bilo malo verjetno da oždravi zaradi bolezni raka naš prijatelj Stanko Gorenc, nas je v soboto, 22. marca, vest o njegovi smrti zelo iznenadila. Od svoje družine, ki je bila tedaj ob njem, je želel še, da izmolijo poslednji skupni očenaš.

Pokojni Stanko je bil rojen v vasi Brezovica pri Trebnjem v Sloveniji 15. avgusta 1917. V Ameriko, in sicer v Milwaukee, je prišel z družino po drugi svetovni vojni, kjer so pred njim živeli in še žive trije njegovi bratje z družinami: Ignacij, Tone in Lojze. Iggi, ki je umrl pred par leti, je bil znan pri KSK in bil mnogo let predsednik krajevnega društva.

Stanko ni sicer nikoli stal v ospredju, vendar je bil povsod zvest sodelavec v ozadju, kjerkoli je čutil, da je pomoč potrebna. Za slovensko stvar je imel smisel in srce. Ves čas je pripadal slovenski župniji sv. Janeza, bil je podporni član Triglava, podpornik misijonske akcije, reden ud Mohorjeve družbe in zvest naročnik Ameriške Domovine.

Bil je Slovenec trdnih katoliških načel. Po značaju miren, dobrušen in vesel človek. Predvsem pa je bil svoj ženi Franci roj. Gradiša vdan in zvest mož, sinovom: Stanleyju, kapetanu, in Frančiju, poročniku Ameriške zračnih vojnih sil, pa skrbel in dober oče. Saj oba, vojak in junaka, kakršna sta, dela ta svojim staršem veliko časa in sta tudi naš slovenski ponos! Prijazna 'fanta', kako sta, govorita z rojaki lep slovensko. Čast jima!

Pogreb pokojnika je bil torek, 25. marca, iz Jelenčevega pogrebnega zavoda o 10., v cerkev sv. Janeza na Cold Spring Road, o spremstvu velikega števila sorodnikov in prijateljev. Pogrebno sv. mašo je imel ob asistenci p. Bena Korbiča na mestu župnika p. Selaka prot. dr. Jože Gole.

Med mašo je imel dr. Gol lep in zelo pomemben govor. Povedal je, da je smrt le prehod v večno življenje in srečo, kamor pelje pot vsakega.

Pomladanska

Na griču je cerkva, v njej živi Bog; spomin na njo mi gre nazaj, ko bil sem še otrok.

Zdaj češnja prvi cvet odpirajo, in v trumih ptički vračajo se spet nazaj; trobentica sedaj se z zvončkom ženi, in v hribih čudovit res je pomladanski raj.

Maks Simončič

človeka na zemlji. Orisal je pokojnika kot dobrega moža in skrbnega očeta ter prijatelja mnogim, ki so ga pokropili in spremili na zadnji poti.

Kot očeta, pa je povedal zgled z besedami, ki jih je nekoč izrekel veliki ameriški admiral Douglas MacArthur. "Po poklicu sem vojak in ponosen sem na to, še bolj pa sem ponosen, da sem oče..." Pokojni Stanko pa bi lahko dejal: Po poklicu sem krojač, moja sinova pa sta vojaka — ameriška oficirja — moj ponos.

Triglavani so Stanku zapeli v pogrebnem zavodu in v cerkvi, kot ljubitelju slovenske pesmi, par pesmi v slovo. Stanko je v domači cerkvi na Brezovici še kot mlad fant vedno rad pel v božjo čast.

Po pogrebnih opravilih na pokopališču, ki sta jih opravila dr. Gole in p. Beno Korbič, so bili vsi pogrebniki povabljeni od domačin h Kugliču na prigrizek. Hvala Gorencem družini za to. Bog naj jim pomaga in tolaži v dnevi žalosti. Stanko pa naj uživa večno radost v nebesih!

Pregovori o luči: Pri luči je dobro živeti in umreti. Luč prihaja od luči in vse luči prihajajo od Boga. Luč pravičnih veselo gori, svetilka hudobnih pa ugasne.

Prijetno pomlad vsem!

F. Rozina

IZ NAŠIH VRST

Stoney Creek, Ont. — Spoštovano uredništvo! Dobili sem obvestilo, da mi bo v kratkem potekla naročnina. Tukaj vam pošiljam enoletno naročnino, ostalo pa porabite tam, kjer mislite, da je najbolj potrebno.

Z listom sem zadovoljen, še bolj zadovoljna je pa moja 80 let stara mama, ki prečita časopis od prve vrste do zadnje. Saj bi vam tudi jaz imel marsikaj poročati o življenju in delu naše farne skupnosti, a nimam dosti časa. Mogoče nekaj pozneje!

Kot faran Sv. Gregorija Velikega v Hamiltonu pa bi se rad zahvalil Mladim harmonikarjem in seveda tudi dirigentu g. Rudyju Knezu, prav tako pa naši farni mladini, za tako lep večer, katerega so nam pripravili 1. marca. Želim jim še mnogo uspeha v bodočnosti, kakor tudi naši Ameriški Domovini!

Martin Malevič

Timmins, Ont. — Spoštovano uredništvo! Ker mi bo kmalu potekla naročnina, vam pošiljam denarno nakaznico za njeno enoletno obnovo. Z listom smo zadovoljni in je vse zanimivo, kar pišete. Le da list zelo neredno prihaja. Izgleda, da je pošta postala še bolj počasna, kot je bila pred leti. In še nekaj bi rad pripomnil zaradi naslovov na listu samem. Predlagam, da bi uporabljali bolj zanesljivo lepilo.

Z najlepšimi pozdravi uredništvu in naročnikom Ameriške Domovine. Še posebej pa pozdravljam vse slovenske domobrancel!

Anton Gregorič

Velikonočni pirh.

obiskovalci ne pridejo brez pisanke. Vsi pokušajo in si izmenjujejo velikonočni žegen. Eden drugemu si dajejo pirhe. V Posavju so hodili otroci okrog z lepimi košaricami, v katere so spravljali darila.

Na Stajerskem in Koroškem je navada, da na Veliki ponedeljek botri obdarujejo svoje krščence in birmance. Ko so otroci hodili voščiti svojim botrom, so ti dobili v celjski okolici kar vsakega nekaj iz žegna: premožni botri so oddali še srebrn denar in pomarančo. Otroci Gornjega gradu dobijo cel kolaček s pirhom v sredi. Da otroci Meziške doline dobijo kolaček in pirha, morajo botru in botri poljubiti roko.

Navada na Koroškem je bila, da je botra v Rožu pri-

Vaclav Beneš-Třebízský:

KRALJICA DAGMAR

EGODOVINSKI ROMAN

"Brezdvomno potrebuje hitre pomoči. Lahko vstopi."

Komornikova glava med vrati je izginila in za nekaj trenutkov se je pokazala na pragu ženska s postrizenimi lasmi v sivem, nekdanj brezdvomno belem oblačilu. Njenih korakov ni bilo niti slišati; priplazila se je kakor zračna prikazen.

Kraljica Dagmar se je ob pogledu na to ženo skoraj stresla.

In začela se je skoraj kesati, da ji je dovolila vstop.

Kraljevič se je tudi pritisnil k materi, kar najtesnejše je mogel.

Neznana ženska pa ga ni pustila iz oči.

"Morska žena sem... Toda ne boj se... ne storim ti zalega... tudi tvojemu ljubljencu ne... Venec iz morske trave, s katerim so ovili tvojo ladjo, ko si prihajala iz svoje domovine v novo domovje... je popolnoma uničil mojo moč napram tebi."

Neznana ženska je govorila z enakomernim, ledenim glasom...

"Ali ti morem v čem pomagati?"

Kraljica se je na vso moč premagovala, da bi nadvladala notranji nemir, ki se je je polastil.

"Ti — pomagati meni — katera neomejeno vladam po vseh vodah... Ti — pomagati — meni?"

Neznana ženska je zdaj vpila z najhripavejšim glasom.

Samo poteze bledega, pozelenela obličja se niso spremenile, kakor da so zledenele.

"K tebi prihajam s poslanstvom od danskega kralja."

"Danski kralj je moj soprog."

Kraljica se je premagala; tudi glas ji je postal trden in odločen.

"Danski kralj je star mož, ki živi v Laalandskih skalah tam nekje za Rodby. On je pravi — edini kralj."

"In ime tega kralja?"

"Kakor bi ga ne poznala. Ta, ki ti je storil hudo prvi izmed celega danskega naroda, ko si se komaj ozrla po novi domovini."

"Škof Valdemar... stric."

"Da, ta!"

"Ali je še živ?"

"Se je živ. Veliko, dolgo se je pokoril, a vendar še nima pokoja... Poslušaj danska kraljica: On nima pokoja. In pošilja ti to pismo, v katerem se odreka svojemu kraljestvu v korist tega tvojega sina. Moj Bog! — Kako si srečna, kako si blažena... ti danska kraljica!"

Neznana ženska je podala kraljici pergamentni zavitek.

Kraljica ga je razvila in pričela čitati: Mi, Valdemar, nekdanji škof, ki je pa prostovoljno odložil pastirsko palico in se oblekel v spokorno oblačilo, toda edini in pravi kralj Dancev na Jutskem, Seelandu, Laalandu, na Vzhodnem morju notri do estonskih in finskih bregov, knez vseh Ranov in Vendov, se odrekam temu kraljestvu in dedičem vseh njegovih kron postavljam sina Kraljice, ki je, komaj da je stopila na tla novega domovja, prosila za mojo prostost, kar sem ji povrnil hudo, — zelo hudo..."

Neznana ženska se je priplazila popolnoma do kraljice

in že hotela stegniti roko po njeni glavi, da bi izruvala tri lase, kateri bi lahko koristili tudi nji; toda kraljevič je zavpil v strahu, da bi ta čudna žena mogla storiti materi kaj hudega.

Pergamentni zavitek je padel kraljici iz roke.

Neznana žena je stala pred njo obraz v obraz; v njenem posivelem obrazu pa je bilo toliko prošnje, toliko goreče prošnje.

"Ti se me bojiš... Ne boj se..."

"Samo povej, kaj hočeš?"

"Zdaj se je glas kraljice vendar nekako tresel."

"Hočem samo tri lase s tvoje glave. Samo tri lase, kraljica. Potem bo imel mir on, potem bom imela mir tudi jaz. Usmili se me."

Neznana ženska se je vrgla pred kraljico na kolena.

"Morska žena sem... moje kraljestvo so vse vode, še preje sem zavračala vsako tvojo pomoč... toda zdaj te prosim. Ti si tako srečna, tako blažena. Ti moreš osrečiti tudi mene."

Kraljica se je sklonila nad žensko, gledala jo natančneje v obličje, nato pa jo je poljubila na čelo in jo dvignila s tal.

Neznana ženska se ni branila...

"Jitruška! — Jitruška! — Kaj se godi s teboj, duša moja!"

Kraljica Dagmar je morsko ženo spoznala.

"Kaj si morala pretrpeti?"

— Kaj je vzrok tega. Vzpa-

metuj se vendar, Jitruška!

— Spomni se najinih mladih let. Kako sva živeli pod krovom tvojega očeta. Tvoje oči so tedaj žarele sreče. Kje je zdaj njih svet! Vzpa-

metuj se vendar.

"To si... ti... Draguška?"

Morska žena si je mela oči in se začudeno ozirala po sobi.

"Kako so bili to strašni, grozni dnevi. Prebujam se. Kje pa sem?"

"V Ringstedtu si, pri svoji najzvestejši prijateljici, Jitruška!"

"Kako ti povrnem... kako, ti zlato srce? — Ti vračaš moji glavi zavest, mrtvo življenje obujaš v novo... Niti misliti si ne moreš, kako sem bila nesrečna... Samo če se on ne obrne od mene... Bila sem v groznem razporu. A toliko se vendar spominjam, da je v meni zmagala ljubezen. Potem so moja duša objele megle, strašne megle, katere je mogel prepoditi samo svet tvojih oči."

(Dalje prihodnijič)

Vesti iz Slovenije

CERKNICA — Tu so obhajali 10-letnico združenja obrtnikov. Ob tej priložnosti so svečano razvili društveni prapor, nato je bilo športno srečanje obrtniških ekip iz Ilirске Bistrice, Postojne, Logatca, Vrhnike in Cerknice.

CELJE — Celjski zavod za spomeniško varstvo je ponovno pričel z deli na gradu. Ko bodo končana arheološka izkopavanja, bodo z iniciranjem cementa in po potrebi še z vezmi utrdili del obrambnega zidu. Pri tem bodo uredili še polkrožni obrambni stolp pred vhodom in notranjo grajsko dvorano. Do konca bodo uredili tudi razgledišče, ki bo ponovno odprto za obiskovalce.

KOLEDAR
društvenih prireditev

APRIL

12. — Tabor, DSPB Cleveland, prireja svoj pomladanski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igrajo "Veseli Slovenci".

13. — Pevski zbor Slovan priredi pomladanski koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Začetek ob 4. pop. Po koncertu zabava s plesom. Igra orkester Eddie Rodick.

13. — Slovenska telovadna zveza priredi Telovadno akademijo v farni dvorani Sv. Vida ob treh popoldne.

20. — Klub slovenskih upokojencev na St. Clairju priredi večerjo v spodnji dvorani SND na St. Clairju. Začetek ob 4. popoldne. Po večerji zabava in ples. Cena: \$4.50.

26. in 27. — Mladinski pevski zbor, Kr. 3 SNPJ priredi pomladanski program "Rumpelstiltskin" v SDD na Waterloo Rd.

27. — Župnija Marije Vnebovzete na Holmes Avenue priredi srnjakovo kosilo v korist Slovenskega doma za ostarele na Neff Road.

27. — Pevski zbor Planina priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na 5050 Stanley Ave., Maple Hts., O.

MAJ

3. — Pevski zbor Korotan priredi pomladanski koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci".

10. — Dr. Novi dom št. 7 ADZ priredi jurjevanje na izletniškem središču ADZ na Kniffin Rd. v Le Royu. Kot gostje sodelujejo pevci Korotana in Kresovi plesalci. Kulturni nastop ob 6.30 zvečer. Za ples po koncertu igra Alpski sekstet.

11. — Materinska proslava Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu. Pričetek ob 3. popoldne v šolski dvorani.

11. — Materinska proslava Slovenske šole pri Sv. Vidu.

16. — Slovenski dom za ostarele ima redni letni občni zbor ob 7. zvečer — SDD na 15335 Waterloo Road.

18. — Materinska proslava društva Triglav, Milwaukee, ob 2. popoldne, v Parku.

24. — Mladi harmonikarji priredijo koncert, ki bo združen z nastopom folklorne skupine Slovensko-ameriškega radio kluba (SARC) iz Chicaga. Koncert bo v avditoriju pri Sv. Vidu. Začetek ob 7. zvečer.

25. — Društvo SPB Cleveland obhaja Slovenski spominski dan za žrtve vojne in komunistične revolucije ter 35. obletnico Slovenske tragedije. Sv. maša bo pri Lurški Mariji na Chardon Rd. ob 11.30 dopoldne.

26. — Spominska svečanost društva Triglav, Milwaukee, s sv. mašo, sporedom in kosilom v Parku. Pričetek ob 11. dopoldne.

JUNIJ

14. in 15. — Tabor, DSPB Cleveland, pripravi pri spominski kapelici Orlovega vrha na Slovenski pristavi spominsko proslavo 35. obletnice pokolja Slovenskih Domobrancev, Četnikov in civilnega prebivalstva.

15. — Tabor, DSPB Cleveland, obhaja stoletnico rojstva ustanovitelja Slovenskega domobranstva pok. Gen. Leona Rupnika.

22. — Društvo Triglav, Milwaukee, priredi prvi poletni piknik v svojem Parku. Ob 11. dop. sv. maša; nato kosilo, zabava in ples. Igra Amanov orkester iz Chicaga.

29. — Piknik Misijonske Znamkarske Akcije (MZA) na Slovenski pristavi.

JULIJ

13. — Mladinski pevski zbor, Kr. 3 SNPJ priredi "cirkus" in piknik na SNPJ farmi na Heath Road. Začetek ob 2.30 popoldne.

20. — Piknik Slovenske šole pri Sv. Vidu na Slovenski pristavi.

20. — Misijonski piknik s sv. mašo in kosilom v Parku Triglav, Milwaukee. Srečolov, igre in žrebanje dobbitkov. Pričetek ob 11. dopoldne.

27. — Piknik Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu na Slovenski pristavi.

AVGUST

3. — Ohijska Federacija KS-KJ društev priredi piknik v parku sv. Jožefa na Willoughby Hillsu, Ohio.

17. — Zegnanje pri fari Marije Vnebovzete v Collinwoodu. Od 2. popoldne do 9. zvečer.

24. — Športni dan in piknik društva Triglav. Ob 11. dop. sv. maša, nato kosilo, tekme v odbojki in zabava s plesom. Igrajo "Veseli Slovenci" iz Sheboygana.

SEPTEMBER

13. — Pevski zbor Fantje na vasi priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Začetek ob 7. zvečer.

21. — Oltarno društvo sv. Vida priredi svoje vsakoletno kosilo v avditoriju farne šole.

28. — Društvo Triglav, Milwaukee, priredi Vinsko trgateg v Parku. Začetek opoldne s kosilom. Za zabavo igra Frank Sezon.

OKTOBER

11. — Klub slovenskih upokojencev za Newburg-Maple Hts. priredi večerjo in ples v SND na E. 80 St. Večerjo Servirajo od 6. do 9. zvečer.

18. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi večerjo in ples v počastitev 50-letnice svojega obstoja v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Pričetek ob 6.30 zvečer.

18. — Tabor, DSPB Cleveland, prireja svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igrajo "Veseli Slovenci".

25. — Štajerski klub, Cleveland, O. priredi martinovanje v avditoriju pri Sv. Vidu. Pričetek ob 7. zvečer. Igrajo Veseli Slovenci.

NOVEMBER

8. — Praznovanje 30-letnice društva Triglav, Milwaukee, v dvorani cerkve sv. Janeza na Cold Spring Rd. s svečanim sporedom. Pričetek ob 6. zvečer.

8. — Belokranjski klub priredi svoje vsakoletno martinovanje v Slov. narodnem domu na St. Clairju. Igra orkester John Hutar "Just for You".

9. — Slomškov krožek postreže s kosilom v avditoriju pri Sv. Vidu ob 11.30 do 1.30 popoldne.

29. — Mladinski pevski zbor, Kr. 3 SNPJ priredi večerjo, koncert in ples v SDD na Waterloo Road.

23. — Fara Marije Vnebovzete priredi Zahvalni festival. Od 2. popoldne do 9. zvečer.

DECEMBER

14. — Dr. sv. Jožefa KSKJ št. 169 bo imelo svojo božičnico ob 3. popoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave.

CERKVE NE DRAGOCENOSTI MIKAJO TATOVE

Odkar je cena zlata izredno poskočila, \$875 za unčo, in prav tako sorazmerno tudi cena srebra, so postale svete cerkvene posode tarča cerkvenih vlomilcev. Po vsej Ameriki se je povečalo število vlomov v cerkve. Ukradenih je bilo precej dragocenih predmetov, med temi celo škofovski kelih, uničenih je bilo mnogo umetnin, ki pa niso imele posebne kovinske vrednosti, ker so bile samo pozlačene. Cena zlata je sicer v zadnjih tednih znatno padla, toda vlomov v cerkve še niso prenehali.

V prvih tednih februarja je bilo v Clevelandu, Ohio, ukradenih iz John Carrol univerze in štirih vzhodnih predmestnih župnij 25 pozlačenih kelihov in paten. Pozlačen kelih je sicer umetniško izdelan, kot raztopljena kovina pa nima visoke vrednosti, ker je spodaj baker in je proces topljenja in izločitve zlata od bakra precej kompliciran.

V St. Paulu, Minn., so tatovi vlomili v dve cerkvi in odnesli več kelihov, ciborijev in paten v vrednosti okrog \$2.200. V drugi cerkvi so pa odnesli vse zvočne naprave, škoda okrog \$1.200. Po več vlomih v cerkve je škofija odredila vsem župnikom, da morajo spravljati cerkvene posode na varno, kadar jih ne uporabljajo.

St. Cloud škofija, tudi v Minnesoti, je enako obvestila vse župnike, da naj skrbno zavarujejo svete cerkvene posode in cerkve morajo biti čez noč zaklenjene. Škofija je bila prisiljena narekovati župnikom večjo pažnjo, ko je že bilo ukradenih iz St. John Abbey, Collegeville, Minn., 30 kelihov in 4 pokrovi za kelije iz benediktinskega samostana v St. Joseph, Minn. Vrednost ukradenih cerkvenih predmetov je preseгла \$10.000.

V Nashville, Tenn., so vlomilci odnesli iz cerkve sv. Edwarda tabernakelj. Ker je bil narejen iz brona in le rahlo pozlačen, ni imel posebne kovinske vrednosti, zato so ga tatovi odvrgli na polju za cerkvijo. Tabernakelj pa je le bil umetniško izdelan. Kelih so ostali, ker so bili zaklenjeni drugod.

V Peoria, Ill., so vlomilci pred kratkim okradli dve cerkvi. Iz cerkve sv. Družine so odnesli tabernakelj in 4 dni zatem so vlomili v St. Mary's katedralo, odnesli škofovski kelih, pateno in cerkveno kolekto od prejšnjega dneva. Kelih je poleg svoje kovinske vrednosti bil velika družinska spominska dragocnost.

Župnik sv. Družine je rekel, da cerkve ne zaklepajo in da kljub slabim izkušnjam zaradi tatvin te navade ne bodo spremenili, pač pa bodo prenesli dragocene stvari v župnišče, kadar jih ne bodo rabili.

V Watseka, Ill., jolietška škofija, se je župnik fare sv. Edmunda vrnil v cerkev eno uro pa zadnji sv. maši v nedeljo in je takoj opazil vlom. Ukraden je bil kelih, ki ga je prejel v dar za svojo novo mašo.

Tudi v Albany, N.Y., je škof po več vlomih v cerkve opozoril duhovnike, naj bodo pazljivi in ponoči odnesejo vse svete posode iz cerkve ter jih varno shranijo v zaklenjene prostore.

V fari sv. Alfonza, Glens Falls, N.Y., so bili učenci farne

šole naravnost ogorčeni zaradi vroma v cerkev in uničenja tabernaklja. Zbrali so potem \$328.30 za nabavo novega tabernaklja. Tri deklice so vsaka darovale po \$50 od svoje hranilne knjižice, ki jim jih je zapustil njih oče ob svoji smrti. Prav tako so tudi drugi učenci farne šole kaj žrtvovali od svojega. Učenci farne šole obžalujejo, da mora sedaj biti cerkev tudi podnevi zaklenjena.

Varnostne ukrepe proti cerkvenim vlomom so tudi uvedli v škofijah v Indiani. V San Francisco škofiji so cerkve že pet let podnevi zaklenjene takoj po zadnji dnevni sv. maši.

V clevelandski škofiji so se tatovi v zadnjem času bolj spravili predvsem na mikrofone in zvočne naprave. Pri neki cerkvi pa so ukradli bakrene žlebove, škoda je znašala okrog \$7.000.

Cerkveni vlom so žalosten pojav v tej deželi, dogaja se po to tudi drugod. V Sloveniji

kradejo celo kipe iz oltarjev, ki so stare umetniške vrednosti. Pred dobrimi 30 leti nam ni bilo treba zaklepati niti svojih domov, počutili smo se varni podnevi in ponoči. Kakor ne ponaga sigurno skrbno zaklepanje svojih hiš, tako tudi zaklepanje cerkva podnevi in ponoči ne more preprečiti vlomov. Pri vlomih v hiše lahko veliko pomagajo dobri sosede, če so pozorni, kaj se godi v bližini, na primer tuj človek postopa na sosednjem dvorišču, kjer nikogar ni doma. Glede cerkvenih tatvin in vlomov tudi lahko veliko pomagajo farani, predvsem ljudje v sosesčini cerkve, da takoj obvestijo župnijo ali policijo, če kaj sumljivega opazijo. Koliko krat slišimo po vlogu: "Jaz sem videl, ampak si nisem mislil, da kradejo." Nekateri pa se celo namenoma takoj umaknejo, se doma varno dvakrat zaklenejo, samo da bi se njim nič ne zgodilo.

Dobra sosesčina ni samo en dober sosed, vsi morajo drug drugemu zaupati in si medsebojno pomagati. Pozornost ljudi in pripravljenost takoj drugemu pomagati je najboljša zaščita pred zločinci in zagotovilo varnosti v naselbinah.

Če še niste naročnik Ameriške Domovine, postanite še danes!

CICHOCKI
LEGAL CLINIC

ATTORNEYS-AT-LAW

6428 St. Clair Avenue

641-3942

"Legal Services at Reasonable Rates"

SAVE

PATRONIZE OUR ADVERTISERS

Keep the American Home Alive

Za vsakovrstna tiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

5117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve

okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil

Spominske podobice in osmrtnice

Najlepša izdelava - Prvo vrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NASI

TRGOVSKE TISKOVINE PRIVATNE TISKOVINE